PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS
DĖL BENDROJO FINANSAVIMO SKYRIMO ASOCIACIJAI „PAGĖGIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ“ VIETOS PLĖTROS 2014-2020 M. STRATEGIJAI ĮGYVENDINTI

2016 m. sausio 28 d. Nr. T-23
Pagėgiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 41 punktu, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu 1V-36 „Dėl vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 21.2, 25.3 punktais ir atsižvelgdama į asociacijos „Pagėgių miesto vietos veiklos grupė“ 2016 m. sausio 7 d. prašymą Nr. S1-1 „Dėl savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo strategijai įgyvendinti“, Pagėgių savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Pritarti asociacijos „Pagėgių miesto vietos veiklos grupė“ vietos plėtros strategijos projektui (pridedama).

2. Pagėgių miesto vietos plėtros 2014-2020 m. strategijai įgyvendinti skirti iš savivaldybės biudžeto 2016-2020 m. lėšų ne mažiau 8 proc. nuo visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

3. Sprendimą paskelbti Teisės aktų registre ir Pagėgių savivaldybės interneto svetainėje www.pagegiai.lt .

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras Virginijus Komskis

Pagėgių savivaldybės tarybos
2016 m. sausio 28 d.
sprendimo Nr. T-23
priedas

Pagėgių miesto vietos veiklos grupė

Pagėgių miesto vietos plėtros 2014-2020 m. strategija

(santrauka)

Pagėgiai
2016 m.

TURINYS

1. Įvadas 4

2. Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija ir gyventojų, kuriems taikoma vietos plėtros strategija, apibrėžtis 5

3. Teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizė 7

4. Teritorijos plėtros poreikiai 11

5. Vietos plėtros strategijos tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai bei integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas 12

6. Novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas 13

7. Vietos plėtros strategijos finansinis planas 14

1. Įvadas

Vietos plėtros strategiją parengusi miesto VVG

Pagėgių miesto vietos plėtros 2014–2020 m. strategiją (toliau – VPS) parengė Pagėgių miesto vietos veiklos grupė (toliau – VVG). VVG yra asociacija, įkurta 2015 m. Jos kūrimo iniciatorius - Pagėgių savivaldybė.

Steigiant VVG, formuojant jos narius ir planuojant veiklą buvo laikomasi Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių, kurios patvirtintos LR Vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36 (toliau – Rengimo taisyklės), reikalavimų.

Pagėgių miesto VVG vadovaujasi Partnerystės sutarties 1.5.1 skyriuje nustatytu horizontaliuoju partnerystės principu, 1.5.2 skyriuje nustatytu horizontaliuoju vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminacijos principu ir Partnerystės sutarties 1.5.4 skyriuje nustatytu horizontaliuoju jaunimo principu.

VVG turi 10 narių. TaiPagėgių mieste veiklą vykdančių trijų sektorių partneriai:

1) bendruomeninės organizacijos ir kitos nevyriausybinės organizacijos (Informacijos analizės asociacija, Lietuvai pagražinti draugijos Pagėgių skyrius, Pagėgių savivaldybės neįgaliųjų draugija, bendrija „Pagėgių vaivorykštė“, Pagėgių pasieniečių asociacija, asociacija „Pagėgių bendruomenė“);

2) įmonės(UAB „Riklaiva“, Pagėgių kredito unija, IĮ „Gitonis“);

3) savivaldybėstarybos deleguoti asmenys (Mečislavas Ramanauskas tarybos narys, Loreta Chasijeva ir Dainora Butvydienė).

VVG narių sąrašas pateiktas VPS 1 priede.

VVG turi kolegialų valdymo organą – valdybą iš 9 narių kuriame partneriams atstovauja vienodas skaičius (po 3) valdymo organo narių. Valdybą sudaro abiejų lyčių asmenys, ir nė vienos iš lyčių atstovų nėra daugiau kaip 60 proc. Valdyboje 4 vyrai (44,44 proc.) ir 5 moterys (55,56proc.), 1 valdybos narys yra 28 metų amžiaus (t.y. jaunesnis negu 29 metų).VVG įstatuose numatyta, kad valdybos nariais gali būti partnerių deleguoti nariai, tiesiogiai susiję su Pagėgių miestu (t.y. gyvena arba dirba Pagėgių mieste). VVG valdybos narių sąrašas pateiktas VPS 2 priede.

VVG įstatuose įtvirtinta, kad priimant ne mažiau kaip 50 proc. balsų tenkapartneriams, kurie nėra viešosios valdžios institucijos. Suformuotoje valdybojeminėtiems partneriams tenka 66,67 proc. balsų(įstatų 59 punktas).

VVG įstatai taip pat numato, kad vykdant veiklą bus užkirstas kelias bet kokiai diskriminacijaiir bus atsižvelgta į jaunimo grupių situaciją bei poreikius (įstatų 60-62 punktai).

VVG pirmininkas Vaidas Valauskasyra įgijęs aukštąjį universitetinį išsilavinimą, turi patirties rengiant ir įgyvendinant strateginio planavimo dokumentus, susijusius su Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos valdymu ir panaudojimu.

Vietos plėtros strategijos rengimo tikslas – spręsti konkrečias Pagėgių miesto socialines, ekonomines problemas ir prisidėti prie miesto plėtros, išnaudojant partnerystės tarp skirtingų sektorių potencialą bei skatinti glaudesnius miesto ir kaimo ryšius.

Pagėgių miesto vietos veiklos grupės kontaktiniai duomenys:

Adresas:	Vilniaus g. 36, Pagėgiai
Įmonės kodas:	304070383
VVG pirmininkas:	Vaidas Valauskas
Asmuo ryšiams:	Solveiga Vitkutė, tel. +370 690 10 417, el. p. solveiga_vitkute@yahoo.com

2. Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija ir gyventojų, kuriems taikoma vietos plėtros strategija, apibrėžtis

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija

Vietos plėtros strategija bus įgyvendinama Pagėgių miesto teritorijoje. Pagėgių miestas yra Pagėgių savivaldybės, kuri yra viena iš 4 Tauragės apskrities savivaldybių, administracinis centras. Pagėgių savivaldybė rytuose ribojasi su Jurbarko rajono savivaldybe, šiaurėje - su Tauragės rajono savivaldybe, šiaurės vakaruose su Šilutės rajono savivaldybe, o pietuose ją nuo Rusijai priklausančio Karaliaučiaus krašto (Kaliningrado srities) 40 km juosta skiria Nemunas.Pagėgiai išsidėstęLietuvos vakaruose, pietvakarinėje Tauragės apskrities dalyje, prie kelio Kaunas–Jurbarkas–Šilutė–Klaipėda. Nuo Tauragės miesto Pagėgius skiria 30 km, Šilutės – 40 km, o Klaipėdos – 90 km atstumas.

1.1. pav. Pagėgių miesto teritorija
Šaltinis: https://www.google.lt/maps/

2015 m. duomenimis, Pagėgių miestas užima 4,3 km² plotą[1]. Didžiausią dalį (38,1 proc.) Pagėgių miesto žemės fondo struktūroje sudaro užstatyta teritorija (žr. VPS 3.1 dalį).

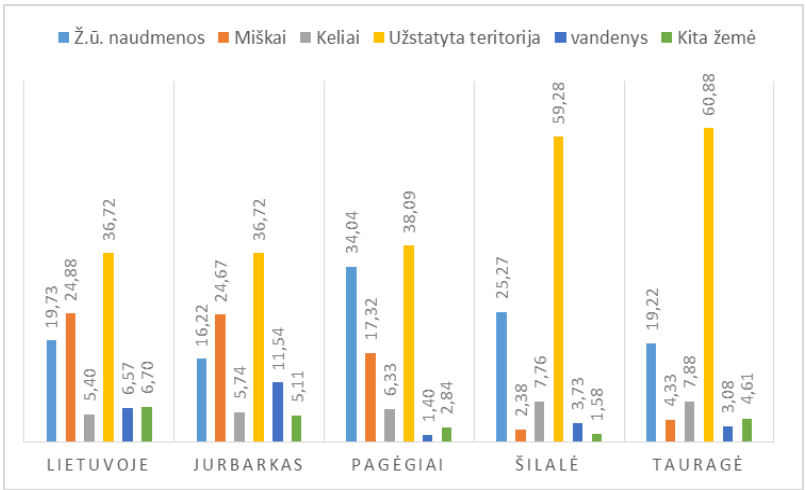

1.2. pav. Bendro miestų žemės ploto struktūra 2015 m., proc.
Šaltinis. VĮ Valstybės žemės fondas, www.zis.lt

[1]Lietuvos Respublikos žemės fondo 2015 m. duomenys, pateikiami Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybės įmonės „Valstybės žemės fondas“ (žr. interneto svetainę https://zis.lt/wp-content/uploads/2015/06/ZF_2015.pdf).

Pagėgių miesto teritorijos struktūra pagal žemės paskirtį iš regiono miestų išsiskiria palyginti didele dalimi žemės ūkio naudmenų (žr. 1.2. pav.). Užstatytos teritorijos plotas panašus kaip vidutiniškai šalies miestuose ir Jurbarko mieste, tačiau beveik perpus mažesnis nei Šilalėje ar Tauragėje. Pagėgių mieste vandenys sudaro tik 1,4 proc. viso ploto, kai aplinkiniuose miestuose ši dalis svyruoja nuo 3,08 iki 11,54 proc. miestų teritorijos.

Atlikta vietos gyventojų apklausa atskleidė, kad gyvenamosios vietovės bruožai, kuriais labiausiai didžiuojasi Pagėgių miesto gyventojai yra: 1) bendras miesto vaizdas, viešųjų erdvių (skverų, parkų, vaikų žaidimo aikštelių) būklė (28,0 proc. respondentų); 2)miesto jaukumas ir patogumas gyventi (17,0 proc.); 3) miesto geografinė padėtis (15,0 proc.); 4) krašto istorijos paveldas (9,6 proc.); 5) Krašto gyvoji kultūros tradicija ir dabartinis vietos kultūros gyvenimas (9,1 proc. respondentų).[2]

Apklausoje dalyvavusių 80,2 proc. respondentų nurodė pritariantys teiginiui, kad Pagėgių miestas yra kompaktiškas, jame patogu gyventi, čia vieni kitus pažįsta, todėl vyrauja psichologiškai šilti, kaimyniški santykiai.[3]

Teritorijos, kuriai rengiama vietos plėtros strategija, gyventojų skaičius, gyventojų apibūdinimas, tikslinės gyventojų grupės, į kurias bus orientuota vietos plėtros strategija.

Pagėgių mieste 2015 m. pradžioje iš viso buvo 1863 gyventojai, kas sudarė 1,8 proc. Tauragės regiono ir 0,06 proc. Lietuvos gyventojų skaičiaus. Per 2011–2014 m. laikotarpį Pagėgių mieste gyventojų skaičius sumažėjo 3,6 proc.

Gyventojų tankumas. Gyventojų tankumas 2015 m. duomenimis Pagėgių mieste nėra didelis (430gyv./km^2), palyginus su kitais regiono miestais (Jurbarko mieste – 821 gyv./km^2, Šilalėje – 1594gyv./km^2, Tauragėje – 1658gyv./km^2).[4] Visos šalies vidutinis gyventojų tankumas miestuose siekia 1154gyv./km^2. Palyginti mažą VVG teritorijos gyventojų tankumą lemia tai, jog Pagėgių mieste yra sąlyginai nedaug daugiabučių namų.

Gyventojai pagal lytį.VVG teritorijoje vyrų ir moterų santykis buvo nepalankesnis nei šalyje ar Tauragės regione, tačiau nuo 2011 iki 2014 m. šis santykis keitėsi pusiausvyros linkme. 1 tūkst. vyrų tenkančių moterų skaičius per šį laikotarpį sumažėjo nuo 1274 iki 1227.[5](Šalyje 2014 m. šis rodiklis buvo 1171 moteris 1 tūkst. vyrų, o Tauragės regione – 1130 moterų 1 tūkst. vyrų).[6]

Gyventojų išsilavinimas. 2011 m. gyventojų surašymo duomenimis, aukštąjį išsilavinimą turėjo 12 proc. Pagėgių miesto gyventojų. Tai mažiausias rodiklis tarp Tauragės regiono miestų ir dvigubai mažesnis nei šalies vidurkis (26 proc.). Didžiausią Pagėgių miesto gyventojų dalį (29,7 proc.) sudaro vidurinį išsilavinimą turintys gyventojai. Dar daugiau kaip trečdalį (39,7 proc.) sudaro gyventojai turintys pagrindinį ir pradinį išsilavinimą (šalyje – 24,8 proc., Tauragės regione – 32,3 proc.).[7]

[2] Gyventojų anketinės apklausos rezultatai.
[3] Gyventojų anketinės apklausos rezultatai.
[4] Apskaičiuota pagal Lietuvos statistikos departamento 2015 m. duomenis apie gyventojų skaičių (ir Lietuvos Respublikos žemės fondo 2015 m. duomenis apie miestų plotą, kurie pateikiami Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybės įmonės „Valstybės žemės fondas“ (žr. interneto svetainę https://zis.lt/wp-content/uploads/2015/06/ZF_2015.pdf).
[5] Apskaičiuota pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis.
[6] Lietuvos statistikos departamento duomenys.
[7] Apskaičiuota pagal Lietuvos Respublikos 2011 m. gyventojų ir būstų surašymo duomenis.

3. Teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizė

Stiprybės	Aktualumas VPS sprendimams /poveikio koeficientas[8]	Suteiktą įvertinimą pagrindžianti informacija
St. 1. Teigiamas natūralus gyventojų prieaugis ir subalansuota miesto bendruomenės demografinė struktūra gyventojų amžiaus požiūriu.	4 / 0,15	- Darbingo amžiaus (15-60 m.) gyventojų dalis VVG teritorijoje nuo 2011 iki 2014 m. išaugo beveik 1 proc. ir nežymiai viršija šalies vidurkį. - Skirtingai nei šalyje ar regione, VVG teritorijoje nuo 2012 m. yra teigiamas natūralus gyventojų prieaugis, kuris mažina Pagėgių miesto demografinės senatvės koeficientą. Pastarasis 2015 m. tiek VVG teritorijoje (100), tiek visoje Pagėgių savivaldybėje (118) yra mažesnis nei šalyje (129) ar regione (134).
St. 2. Didelis tranzitinių turistų srautas	5 / 0,2	- VVG teritoriją kerta krašto kelias Klaipėda – Šilutė – Pagėgiai – Jurbarkas – Kaunas, užtikrinantis šalies mastu susisiekimą su pajūrio regionu, ir tai lemia didelį tranzitinių turistų srautą, ypač padidėjantį vasaros metu. - VšĮ „Pagėgių krašto turizmo informacijos centras“ duomenimis, 2013 m. turistų srautas, palyginus su 2012 m. išaugo 1,4 karto, tačiau dėl besikeičiančios geopolitinės situacijos 2014 m., palyginti su 2013 m. (Statistikos departamento duomenimis) Pagėgių savivaldybės teritorijoje turistų sumažėjo 13,1 procentų.
St. 3. Pagėgių mieste veikia palyginti daug nevyriausybinių organizacijų, kurios turi didelę savanoriškos veiklos ir socialinės partnerystės organizavimo patirtį, nes nuo 2004-2006 m. laikotarpio aktyviai dalyvauja projektinėje veikloje,	5 / 0,15	- Pagėgių mieste veikia 14 NVO - 69,7 proc. apklaustų gyventojų talkintų nevyriausybinėms organizacijoms savanorišku darbu, jei šios organizuotų vietos gyventojams reikalingas veiklas. Vidutiniškai vienas asmuo per savaitę savanoriškai veiklai skirtų 3 val., per mėnesį – 11 val. - Savivaldybės NVO nuo 2006 m. dalyvavo VVG „Nemunas“ veikloje, kurios vietos plėtros strategija konkurso keliu pateko tarp 10 bandomųjų 2004- 2006 m. laikotarpio strategijų, kurių įgyvendinimas buvo finansuojamas iš ES paramos lėšų

[8] Aktualumas vertinamas 5 balų sistemoje, kur 1- visiškai neaktualu, 5 – labai aktualu; poveikio koeficiento maksimalus dydis – 1.

įgyvendindamos LEADER metodą.		
St. 4. Didelis savanoriškos ir savipagalpos veiklos potencialas.	5 / 0,2	- Absoliuti dauguma apklaustų Pagėgių miesto gyventojų pritaria teiginiams, kad „nemažai Pagėgių gyventojų norėtų ir galėtų dalyvauti veiklose, kai galima padaryti ką nors gero bendram labui, tačiau šiuo metu savanoriška veikla Pagėgiuose nėra išplėtota“ (78 proc.) ir kad „Pagėgių miestas yra kompaktiškas, jame patogu gyventi, čia vieni kitus pažįsta, todėl vyrauja psichologiškai šilti, kaimyniški santykiai“ (80 proc.). Respondentai taip pat nurodė, kad kartu jie su savo šeimos nariais galėtų skirti savanoriškam darbui per savaitę vidutiniškai 3 val., o per mėnesį 11 valandų. - Absoliuti dauguma apklaustų Pagėgių miesto gyventojų pritaria teiginiams, kad „nemažai Pagėgių gyventojų norėtų ir galėtų dalyvauti veiklose, kai galima padaryti ką nors gero bendram labui, tačiau šiuo metu savanoriška veikla Pagėgiuose nėra išplėtota“ (78 proc.) ir kad „Pagėgių miestas yra kompaktiškas, jame patogu gyventi, čia vieni kitus pažįsta, todėl vyrauja psichologiškai šilti, kaimyniški santykiai“ (80 proc.). Respondentai taip pat nurodė, kad kartu jie su savo šeimos nariais galėtų skirti savanoriškam darbui per savaitę vidutiniškai 3 val., o per mėnesį 11 valandų.
St. 5. Savivaldybės įstaigos, veikiančios socialinių paslaugų ir rūpybos srityje, kartu su vietos NVO turi sukaupusios bendruomenės įtraukimo į socialinių paslaugų teikimą metodikos patirtį.	5 / 0,3	- Pagėgių savivaldybės Socialinių paslaugų centras 2009–2011 m. įgyvendino Europos sąjungos finansuojamą projektą Nr. VP1-1.3-SADM-02-K-01-021 „Socialinės rizikos šeimų užimtumo modelio sukūrimas ir išbandymas Pagėgių savivaldybės Socialinių paslaugų centre“ pagal 2007–2013 metų laikotarpio Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.3-SADM-02-K priemonę „Socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į darbo rinką“ ir parengė darbui su priklausomais asmenimis kompleksinę priemonę „Motyvavimo ir konsultavimo priemonių paketas“.

Silpnybės	**Aktualumas VPS sprendimams /poveikio koeficientas**	**Suteiktą įvertinimą pagrindžianti informacija**
Sl. 1. Mažas ir nestabilus darbingo amžiaus gyventojų užimtumo lygis.	5 / 0,15	- Pagėgių savivaldybėje užimtųjų dalis (54,7 proc.) nuo darbingo amžiaus gyventojų 2014 m. buvo mažesnė tiek palyginus su regionu (63,2 proc.), tiek su šalimi (72,4 proc.). Paskutiniais metais pastebima užimtųjų skaičiaus Pagėgių savivaldybėje mažėjimo tendencija 2012 - 2014 m. laikotarpiu užimtųjų skaičius sumažėjo nuo 4,7 tūkst. iki 3 tūkst. gyventojų ir grįžo į 2010 m. lygį.

Sl. 2. Neįtrauki darbo jėgos rinka, lemianti didelį darbo jėgos pasiūlos ir paklausos disbalansą.	5 / 0,25	- Neįtrauki darbo jėgos rinka nepadeda sugrįžti į darbo rinką iš jos „iškritusiems“ asmenims. Lietuvos darbo biržos duomenimis, Pagėgių savivaldybėje kasmet auga užregistruojamų laisvų darbo vietų skaičius: per 2011 m. užregistruotos 35 laisvos darbo vietos, o per 2014 m. – 141, nors tuo tarpu bedarbiais buvo užregistruoti 600 asmenų.
Sl. 3. Verslumas	4 / 0,2	- Pagal verslumo lygį, t.y. veikiančių ūkio subjektų skaičių, tenkantį 1 tūkst. gyventojų, 2015 m. pradžioje Lietuvoje šis rodiklis siekė 31,8, Tauragės regione – 19, Pagėgių savivaldybėje – 15. - Verslumo smukimą rodo Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys, kad Pagėgių mieste 2011 – 2014 m. veikiančių individualių įmonių skaičius sumažėjo 12,5 proc. - 2014 m. VVG teritorijoje veikė 21, kai 2011 m. – 24 įmonės.
Sl. 4. Geopolitinė situacija	4 / 0,19	- Ekonominei aplinkai VVG teritorijoje svarbi geografinė padėtis (siena su Rusijos Federacija), transporto srautai per teritoriją, šalia esančių Klaipėdos ir Kauno regionų patrauklumas verslui ir gyventojams.

Galimybės	**Aktualumas VPS sprendimams /poveikio koeficientas**
Gl.1. Realizuojant ES aktyvios įtraukties strategiją (pradėtą taikyti nuo 2008 m.) bus siekiama sukurti kuo daugiau kokybiškų paslaugų, kurios padėtų susirasti asmeninius interesus ir gebėjimus atitinkantį darbą - ES paramos lėšomis naujuoju programavimo laikotarpiu Pagėgių mieste bus įkurta šiuolaikiška turgavietė, kuri leis realizuoti minėtą aktyvios įtraukties nuostatą.	5 / 0,2
Gl.2. Numatomi teisinės aplinkos pokyčiai, susiję su naujojo socialinio modelio įgyvendinimu, sudarys geresnes sąlygas NVO organizuoti savanorišką veiklą, imtis socialinio verslo ir prisidėti prie įtraukios darbo rinkos kūrimo.	5 / 0,1
Gl.3. Visuomenės vertybinių orientacijų pokyčiai bus palankūs vietos lygiu įgyvendinti novatoriškus ir socialiniu požiūriu jautrius bendruomenės vystymo projektus, nes viešoji opinija kas metai vis palankiau vertina natūralius vietos maisto produktus, taip pat daugiau dėmesio skiria socialinės integracijos problemoms, įskaitant veiksmingos pagalbos teikimą asmenims, kurie patiria socialinę atskirtį, turi bėdų su priklausomybės ligomis ir pan.	5 / 0,2
Gl.4. Šiuolaikiškoje visuomenėje sparčiai besivystančios technologijos sudaro naujas galimybes spręsti nedarbo problemą - prognozuojama, kad internetas apie 2020 metus taps „didžiausiu darbdaviu“ darbo rinkoje.	4 / 0,15
Gl.5. Formuojant šalies ūkio ir socialinės politikos atsaką į globalios ekonomikos nestabilumą ir dinamišką kaitą vis didesnis	4 / 0,15

dėmesys bus skiriamas verslumui ugdyti (įskaitant ir gebėjimus plėtoti socialinį verslą), taip pat savarankišką užimtumą skatinančioms priemonėms įgyvendinti.	

Grėsmės	**Aktualumas VPS sprendimams /poveikio koeficientas**
Gr.1. Nacionalinėje saugumo strategijoje, apibūdinant šalies vidaus grėsmes, svarbiausiu rizikos veiksniu laikoma netolygi socialinė ir ekonominė raida, pasireiškianti didėjančiu gyvenimo lygio tarp įvairių visuomenės grupių skirtumu ir kitomis socialinės atskirties apraiškomis.	4 / 0,2
Gr.2. Pagal priimtas Švietimo įstatymo pataisas nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. įteisindamas privalomas priešmokyklinis ugdymas, kuris padės ugdyti jaunąją kartą, bet šeimoms, auginančioms vaikus, sukels papildomų sunkumų, šeimoms taip pat bus sunku įgyvendinti ruošiamo priimti mažamečių vaikų priežiūros įstatymo reikalavimus.	5 / 0,2
Gr.3. Masinę migraciją („tautų kraustymąsi“), sąlygojamą pasaulio skurdo, nestabilumo, demografinių disproporcijų ir klimato kaitos pasekmių, taps vyraujančia ateinančių dešimtmečių Europos politikos problema, į kurios sprendimą bus įtraukta ir Lietuva.	3 / 0,05
Gr.4. Šiuolaikiškų technologijų ir visuomenės dinamiška plėtra formuoja stiprų poreikį sparčiai diegti inovacijas – vietos bendruomenėms, kurios nesiryš eksperimentuoti ir įgyvendinti įvairaus pobūdžio naujovių, gresia konkurencinių galių praradimas.	5 / 0,22
Gr. 5. Valstybei mažinant savivaldybėms asignavimus pastarosios dėl finansinių išteklių stokos negalės vykdyti būtinų aktyvaus užimtumo priemonių - tokia praktika ypač gali pakenkti jaunimo socializacijos ir integracijos į vietos bendruomenę procesams.	4 / 0,23

4. Teritorijos plėtros poreikiai

VVG teritorijos plėtros poreikiai (pateikiami prioritetine tvarka, žr. 3.3. lentelę) buvo identifikuoti remiantis pateikta Pagėgių miesto VVG teritorijos SSGG analize (žr. VPS 3.2 dalį) ir susitikimų su miesto gyventojais medžiaga (žr. VPS 5 dalį). Pagėgių miesto tvarios (ilgalaikės) plėtros poreikiai atsispindi VPS tiksluose, uždaviniuose ir numatytuose įgyvendinti veiksmuose (žr. 3.4. lentelę), taip pat planuojant finansinę paramą (žr. VPS 8 dalį).

VVG, įvertindama VVG teritorijos *tvarios plėtros* poreikius ir priimdama VPS sprendimus, mato robotas galimybes iš esmės paveikti Pagėgių miesto raidą. Kitas vertus, sprendžiant BIVP iškeltą pagrindinį tikslą – „*pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius“* VPS poveikio galimybės tikrai didelės. VVG, priimdama VPS sprendimus, kėlė tokius tikslus ir uždavinius, kurių realizavimas atliktų vietos plėtros sverto vaidmenį BIVP programos rėmuose.

VPS socialinis kryptingumas ir jos santykis su VVG teritorijos tvarios plėtros poreikiais atsispindi VVG teritorijos SSGG analizėje. Kiekvienas SSGG teiginys buvo įvertintas aktualumo VPS sprendimams požiūriu (5 balų sistema), taip buvo įvertinta VPS sprendinių galima įtaka tenkinant VVG teritorijos plėtros poreikius atsižvelgiant į kiekvieną konkretų SSGG punktą. Sąlyginis poveikis matuojamas koeficientu, kuris prilyginamas vienetui ir taikomas atskirai stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių teiginiams įvertinti.

Didžiausią VPS poveikį tenkinant VVG teritorijos poreikius užtikrina VVG propaguojamas veikimo būdas „iš apačios į viršų“ - Pagėgių miesto tvarios plėtros poreikiams patenkinti yra labai svarbu mobilizuoti ir įgalinti pilietinę visuomenę, taip pat organizuoti savanorišką veiklą ir kurti naujus bendruomeninio poveikio mechanizmus, kurie telktų ir skatintų vietos bendruomenės iniciatyvas. VPS prie VVG teritorijos plėtros poreikių tenkinimo prisidės konkrečiais veiksmais, kurie įgalina susiinteresuotus socialinius partnerius formuoti įtraukią vietos darbo rinką ir padėti socialinę atskirtį patiriančios grupės, įskaitant ir jaunimą, geriau integruotis į vietos darbo rinką ir miesto viešąjį gyvenimą.

3.3 lentelė. Pagėgių miesto plėtros poreikiai

Eil. Nr.	**VVG teritorijos plėtros poreikis (prioritetine tvarka)**
1.	Ryžtingai diegti vietos ekonomiką stiprinančias inovacijas ir užtikrinti tvarią mieto plėtrą.
2.	Didinti miesto bendruomenės narių užimtumą, dalyvavimo darbo rinkoje galimybes ir gerinti gyvenimo kokybę.
3.	Įgalinti pilietinę visuomenę (NVO) vykdyti savanorišką veiklą ir kurti naują viešojo gyvenimo praktiką, telkiančią vietos bendruomenę bei mažinančią socialinę atskirtį.
4.	Padėti jaunimui, ypač vaikus auginančioms šeimos, geriau integruotis į vietos darbo rinką ir miesto viešąjį gyvenimą.

5. Vietos plėtros strategijos tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai bei integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas

Tikslai	Uždaviniai	Veiksmai
1. Savanoriškos veiklos pagrindu gerinti remtinų socialinių grupių užimtumą ir formuoti socialinę atskirtį mažinančią bei įtraukią vietos darbo rinką.	1.1. Sumažinti socialinės pašalpos gavėjų skaičių ir įgyvendinti savanoriška veikla bei remtinų socialinių grupių dalyvavimu grindžiamą bendruomeninių paslaugų modelį.	1.1.1. Savanoriškos veiklos ir savipagalbos organizavimas nukreipiant NVO ir vietos bendruomenės veiklą socialinei atskirčiai mažinti.
		1.1.2. Socialinių paslaugų teikimas socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams, siekiant gerinti jų padėtį darbo rinkoje.
		1.1.3. Paramos vaikus auginančioms šeimoms teikimas padedant suderinti šeimos įsipareigojimus su darbo reikalavimais.
	1.2. Įgalinti savanorius ir įsitraukusius į savipagalbos veiklą asmenis tobulinti profesinius įgūdžius ir padėti sergantiems priklausomybės ligomis asmenims grįžti į darbo rinką.	1.2.1. Savanorių ir į savipagalbos veiklą įtrauktų asmenų mokymas bei savarankiškos ūkinės veiklos įgūdžius tobulinimas.
		1.2.2. Asmenų, dalyvavusių sergančių priklausomybės ligomis reabilitacijos ir reintegracijos priemonių įgyvendinimas
2. Kurti darbo vietas stiprinant vietos verslą ir organizuojant investicijų pritraukimą.	2.1. Skatinti miesto bendruomenės narius imtis verslo, įskaitant ir naujos turgavietės teikiamų galimybių geresnį panaudojimą.	2.1.1. Verslo starto paslaugų paketo pradedantiems verslą asmenims sukūrimas.
		2.1.2. Jaunimo verslo iniciatyvų įgyvendinimas miesto įmonėse ir naujoje miesto turgavietėje.
	2.2. Stiprinti vietos verslo plėtrą ir pritraukti į vietos ūkį daugiau investicijų.	2.2.1. Vietos verslininkų bendradarbiavimo stiprinimas ir verslo plėtros paslaugų vietos verslininkams teikimas.
		2.2.2. Priemonių, pritraukiančių investicijas į vietos verslo plėtrą ir naujų darbo vietų kūrimą, įgyvendinimas.

6. Novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas

Vietos plėtros strategija buvo rengiama laikantis socialinės partnerystės principo, kas neišvengiamai padėjo atsirasti naujoms vietos plėtros idėjoms. Susitikimuose su vietos gyventojais buvo viešai deklaruojama naujovių būtinybė ir buvo tariamasi, kaip jas būtų galima įgyvendinti. VVG, ieškodama pagrindinių VPS sprendimų, akcentavo ne žinybinius, bet visos VVG atstovaujamos teritorijos plėtros poreikius, kuriuos efektyviausiai galima spręsti tik socialinės partnerystės pagrindu, kai visų trijų sektorių (vietos valdžios, nevyriausybinio sektoriaus ir verslo) atstovai parengia ir įgyvendina integruotus sprendimus.

VPS novatoriškumą sąlygojo ir siekis realizuoti principą „iš apačios į viršų“, nes buvo stengiamasi rasti tokius sprendimus, kurie ne tik atitiktų vietos gyventojų interesus, bet ir atsižvelgtų į jų pasirengimą aktyviai dalyvauti įgyvendinant numatytus veiksmus. Šiuo požiūriu labai išryškėjo savanoriškos veiklos vaidmuo sprendžiant socialinės atskirties problemas ir NVO įgalinimas įsitraukti į VPS įgyvendinimą. Apibendrintai galima pasakyti, kad „įgalinimas“ yra raktažodis, kuris geriausiai apibūdina ir leidžia suprasti Pagėgių miesto VVG parengtos vietos plėtros strategijos esmę. Turinio prasme daug inovacijų tikimasi sulaukti iš verslaus Pagėgių miesto jaunimo įgalinimo realizuoti novatoriško verslo idėjas.

Net sprendžiant „sunkias“ socialinės atskirties problemas numatomas aktyvus rūpybos dėmesio reikalaujančių asmenų dalyvavimas VPS veiklose.

Vietos plėtros subjektų kūrybinių galių mobilizavimas leis geriau išnaudoti VVG teritorijos išteklius (įskaitant ir visus žmogiškuosius išteklius) vietos ekonominiam augimui ir gyvenimo kokybei gerinti.

Rengiant VPS sprendimus daug dėmesio buvo skiriama naujoms VVG teritorijos raidos tendencijoms atskleisti, taip pat buvo detaliai išanalizuotos vietos plėtros galimybės ir grėsmės, kurias lemia išorėje vykstantys procesai. VPS sprendimų internacionalizavimas taip pat pasireiškė ir ES šalių gerosios patirties integravimu į VPS sprendimus, pvz., siekiu kurti naują socialinių paslaugų modelį, kuris remtųsi vietos bendruomenės įgalinimu, o ne instituciškai organizuojamomis paslaugomis.

Apibendrinant galima pasakyti, kad VPS rengimo metu buvo aprobuotos ir į naujos VPS sprendimus integruotos šios novatoriškos strateginės veiklos kryptys: pilietinės visuomenės įgalinimas spręsti vietos bendruomenės socialines problemas; jaunimo įgalinimas imtis novatoriško verslo, įskaitant ir socialinio verslo idėjų generavimą ir įgyvendinimą; savanoriškos veiklos organizavimas ir jos nukreipimas socialinėms vietos bendruomenės problemoms spręsti sukuriant savipagalbos pagrindais veikiantį bendruomeninių paslaugų modelį; bendradarbiavimas kuriant partnerystės tinklus ir veiksmingos paramos šeimoms, auginančioms vaikus, suteikimas padedant joms suderinti šeimos įsipareigojimus su darbo reikalavimais.

Dalis išvardytų inovacijų turi valdymo inovacijų pobūdį – jas diegiant VVG siekė užtikrinti vietos plėtrą įgalinant pilietinės visuomenės organizacijas ir kitus vietos plėtros dalyvius savarankiškai organizuotis ir veikti bendram labui pagal susidariusią situaciją, kuri rinkos sąlygomis nuolat keičiasi.

7. Vietos plėtros strategijos finansinis planas

1. TIKSLAS. Savanoriškos veiklos pagrindu gerinti remtinų socialinių grupių užimtumą ir formuoti socialinę atskirtį mažinančią bei įtraukią vietos darbo rinką.								
1.1. UŽDAVINYS:Sumažinti socialinės pašalpos gavėjų skaičių ir įgyvendinti savanoriška veikla bei remtinų socialinių grupių dalyvavimu grindžiamą bendruomeninių paslaugų modelį								
VEIKSMAS	LĖŠŲ POREIKIS	*2016 m.*	*2017 m.*	*2018 m.*	*2019 m.*	*2020 m.*	*2021 m.*	*2022 m.*
1.1.1. *Savanoriškos veiklos ir savipagalbos organizavimas nukreipiant NVO ir vietos bendruomenės veiklą socialinei atskirčiai mažinti*	Savivaldybės biudžeto lėšos	*0*	*960*	*1120*	*1120*	*1120*	*1120*	*960*
	Valstybės biudžeto lėšos	*0*	*828*	*966*	*966*	*966*	*966*	*828*
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	*0*	*10212*	*11914*	*11914*	*11914*	*11914*	*10212*
	Iš viso:	***0***	**12000**	**14000**	**14000**	**14000**	**14000**	**12000**
1.1.2.*Socialinių paslaugų teikimas socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams, siekiant gerinti jų padėtį darbo rinkoje*	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	560	800	800	720	560	560
	Valstybės biudžeto lėšos	0	483	690	690	621	483	483
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos	0	5957	8510	8510	7659	5957	5957

	struktūrinių fondų lėšos							
	Iš viso:	**0**	**7000**	**10000**	**10000**	**9000**	**7000**	**7000**
1.1.3. *Paramos vaikus auginančioms šeimoms teikimas padedant suderinti šeimos įsipareigojimus su darbo reikalavimais*	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	640	800	720	720	560	560
	Valstybės biudžeto lėšos	0	552	690	621	621	483	483
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	6808	8510	7659	7659	5957	5957
	Iš viso:	**0**	**8000**	**10000**	**9000**	**9000**	**7000**	**7000**
1.2. UŽDAVINYS:Įgalinti savanorius ir įsitraukusius į savipagalbos veiklą asmenis tobulinti profesinius įgūdžius ir padėti sergantiems priklausomybės ligomis asmenims grįžti į darbo rinką								
1.2.1. *Savanorių ir į savipagalbos veiklą įtrauktų asmenų mokymas bei savarankiškos ūkinės veiklos įgūdžius tobulinimas*	Savivaldybės biudžeto lėšos	*0*	*480*	*560*	*560*	*560*	*560*	*480*
	Valstybės biudžeto lėšos	*0*	*414*	*483*	*483*	*483*	*483*	*414*
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	*0*	*5106*	*5957*	*5957*	*5957*	*5957*	*5106*

	Iš viso:	***0***	**6000**	**7000**	**7000**	**7000**	**7000**	**6000**
1.2.2. *Asmenų, dalyvavusių sergančių priklausomybės ligomis reabilitacijos ir reintegracijos priemonių įgyvendinimas*	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	400	480	560	480	480	400
	Valstybės biudžeto lėšos	0	345	414	483	414	414	345
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	4255	5106	5957	5106	5106	4255
	Iš viso:	**0**	**5000**	**6000**	**7000**	**6000**	**6000**	**5000**
2. TIKSLAS. Kurti darbo vietas stiprinant vietos verslą ir organizuojant investicijų pritraukimą								
2.1. UŽDAVINYS: Skatinti miesto bendruomenės narius imtis verslo, įskaitant ir naujos turgavietės teikiamų galimybių geresnį panaudojimą								
2.1.1. Verslo starto paslaugų paketo pradedantiems verslą asmenims sukūrimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	960	1360	1360	1280	1280	960
	Valstybės biudžeto lėšos	0	828	1173	1173	1104	1104	828
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	10212	14467	14467	13616	13616	10212

	Iš viso:	**0**	**12000**	**17000**	**17000**	**16000**	**16000**	**12000**
2.1.2. Jaunimo verslo iniciatyvų įgyvendinimas miesto įmonėse ir naujoje miesto turgavietėje	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	400	1120	1120	1120	640	400
	Valstybės biudžeto lėšos	0	345	966	966	966	552	345
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	4255	11914	11914	11914	6808	4255
	Iš viso:	**0**	**5000**	**14000**	**14000**	**14000**	**8000**	**5000**
2.2. UŽDAVINYS:Stiprinti vietos verslo plėtrą ir pritraukti į vietos ūkį daugiau investicijų								
2.2.1. Vietos verslininkų bendradarbiavimo stiprinimas ir verslo plėtros paslaugų vietos verslininkams teikimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	960	1360	1280	1120	1120	960
	Valstybės biudžeto lėšos	0	828	1173	1104	966	966	828
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	10212	14467	13616	11914	11914	10212
	Iš viso:	**0**	**12000**	**17000**	**16000**	**14000**	**14000**	**12000**

2.2.2. Priemonių, pritraukiančių investicijas į vietos verslo plėtrą ir naujų darbo vietų kūrimą, įgyvendinimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	400	1360	1360	640	640	400
	Valstybės biudžeto lėšos	0	345	1173	1173	552	552	345
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	4255	14467	14467	6808	6808	4255
	Iš viso:	**0**	**5000**	**17000**	**17000**	**8000**	**8000**	**5000**
Strategijos administravimo išlaidos, eurais (iki 15 proc. VPS įgyvendinti skirtų ES fondų lėšų)	Savivaldybės biudžeto lėšos	280	1404,64	1216	1216	1216	1216	1216
	Valstybės biudžeto lėšos	241,5	1211,5	1048,8	1048,8	1048,8	1048,8	1048,8
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos							
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	2978,5	14941,9	12935,2	12935,2	12935,2	12935,2	12935,2
	Iš viso:	**3500**	**17558**	**15200**	**15200**	**15200**	**15200**	**15200**
Iš viso vietos plėtros strategijai įgyvendinti	Savivaldybės biudžeto lėšos	280	7164,64	10176	10096	8976	8176	6896
	Valstybės	241,5	6179,5	8776,8	8707,8	7741,8	7051,8	5947,8

	biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	2978,5	76213,9	108247	107396	95482,2	86972,2	73356,2
	Iš viso:	**3500**	**89558**	**127200**	**126200**	**112200**	**102200**	**86200**